

Наявність у домогосподарствах товарів тривалого користування у 2012 році (за матеріалами вибіркового опитування домогосподарств)

Держстатом України у жовтні 2012р. проведено опитування 10,5 тис. домогосподарств, що брали участь у вибіркового обстеженні умов їхнього життя, стосовно наявності товарів тривалого користування.

Підсумки дослідження, розповсюджені на всі домогосподарства України, свідчать, що порівняно з результатами аналогічного опитування, проведеного у жовтні 2010р., покращилася забезпеченість домогосподарств майже всіма видами товарів тривалого користування, найбільш суттєво – ноутбуками (у 2,4 раза), супутниковими антенами (в 1,4 раза), кондиціонерами та персональними комп'ютерами (в 1,3 раза кожного) (додаток 1). Холодильники, кольорові телевізори та електропраски мали 97%-95% домогосподарств, мобільні телефони – 91%, пральні машини – 87%, електропилососи – 76%, мікрохвильові печі – 41%, велосипеди та відеоплеєри, відеомагнітофони, DVD-програвачі, цифрові фотоапарати – по 37%, персональні комп'ютери – 32%, швейні машини – чверть домогосподарств (додаток 2).

Незважаючи на необхідність направляти суттєву частину коштів на харчування, сучасні товари домашнього побуту та культурного призначення стали більш доступними для багатьох домогосподарств. Порівняно з 2010р. збільшилася частка домогосподарств, які мали такі сучасні товари тривалого користування, як супутникові антени, мобільні телефони, персональні комп'ютери, ноутбуки та мікрохвильові печі – на 4–8 в.п.; кухонні комбайни, морозильники, пральні машини та кондиціонери – на 1,8–3 в.п. Разом з тим найменшою залишається частка домогосподарств, які мають посудомийні машини – 0,5%.

Як свідчать дані опитування, порівняно з 2010р., зменшилися частки усіх наявних у домогосподарствах товарів тривалого користування, які були придбані протягом останніх п'яти років. Зокрема, частки таких швейних машин, велосипедів, кольорових телевізорів, холодильників, пральних машин, мобільних телефонів, відеоплеєрів, відеомагнітофонів, DVD-програвачів, цифрових фотоапаратів знизилися на 0,2–8 в.п.; персональних комп'ютерів, електропилососів, мікрохвильових печей, фотоапаратів, автомобілів та магнітофонів та магнітол – в 1,2–1,8 разів.

У 2008–2012рр. домогосподарствами були куплені три чверті наявних мобільних телефонів, 60% персональних комп'ютерів, 58% відеоплеєрів, відеомагнітофонів, DVD-програвачів та цифрових фотоапаратів, 55% мікрохвильових печей, 34–30% пральних машин, кольорових телевізорів, фотоапаратів та електропилососів, чверть холодильників.

Були придбані 5–10 років тому 47% кольорових телевізорів, по 42% холодильників та пральних машин, 38% фотоапаратів, по 37% відеоплеєрів, відеомагнітофонів, DVD-програвачів, цифрових фотоапаратів та персональних комп'ютерів, 34% магнітофонів і магнітол, 31% автомобілів та 24% мобільних телефонів.

Разом з тим залишалася значною частина товарів, придбаних домогосподарствами більше 10 років тому: такі швейні машини мали 88% домогосподарств, магнітофони та магнітоли – 57%, автомобілі – половина домогосподарств, холодильники, фотоапарати, електропилососи – 34–27%, пральні машини – чверть домогосподарств (додаток 3).

У 2012 році, як і за даними опитування у 2010 році, домогосподарства надавали більшу перевагу імпортованим товарам культурно-побутового призначення. Усі наявні в домогосподарствах мобільні телефони, персональні комп'ютери, швейні машини, майже всі відеоплеєри, відеоманітофони, DVD-програвачі, цифрові фотоапарати та мікрохвильові печі, 96% фотоапаратів, 93% кольорових телевізорів, по 86% манітофонів і манітол та електропилососів, 82% пральних машин, 77% автомобілів та три чверті холодильників – імпортного виробництва. Найбільш швидкими темпами зростала частка імпортованих товарів у таких групах, як холодильники (з 68% у 2010р. до 75% у 2012р.), пральні машини (відповідно 77% проти 82%), електропилососи (83% проти 86%) та кольорові телевізори (90% проти 93%).

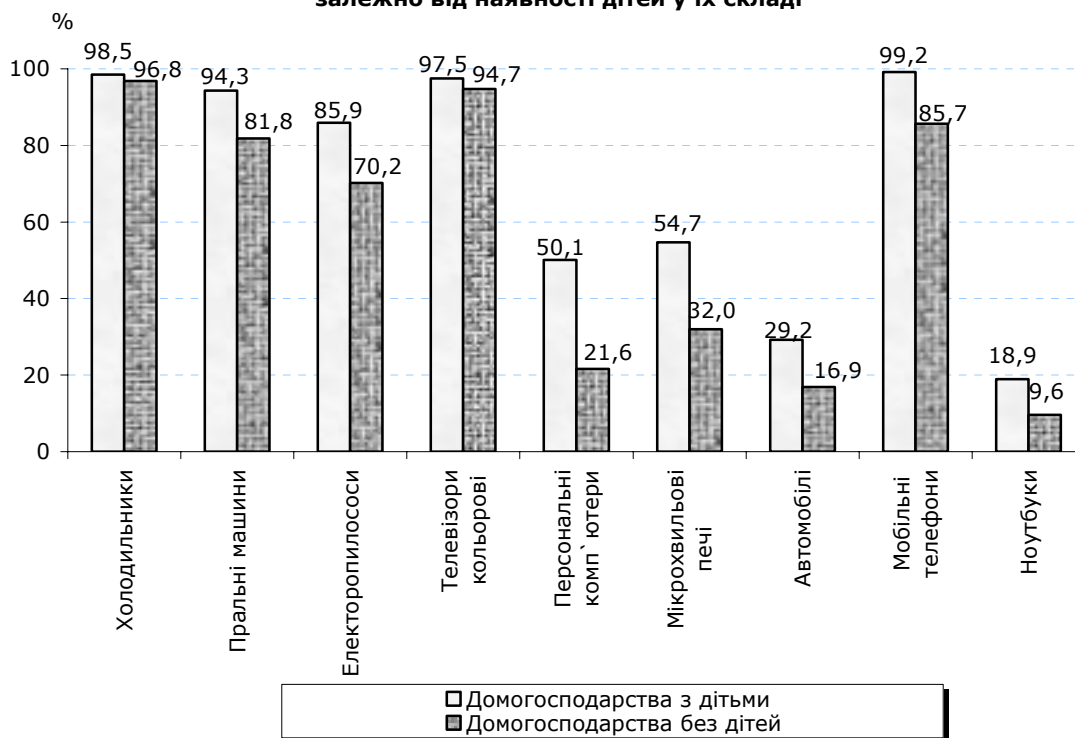
Більшість фотоапаратів, електропилососів, відеоплеєрів, відеоманітофонів, DVD-програвачів, цифрових фотоапаратів, мікрохвильових печей, пральних машин, кольорових телевізорів, манітофонів та манітол, холодильників, персональних комп'ютерів, велосипедів, мобільних телефонів та швейних машин були куплені домогосподарствами новими. Водночас чотири з десяти автомобілі були придбані такими, що вже були у користуванні.

Міські домогосподарства, як і в 2010р., були забезпечені товарами тривалого користування краще, ніж сільські. Пральні машини мали 89 із 100 міських домогосподарств проти 82 – серед 100 сільських, електропилососи – 83 проти 62, мобільні телефони – 94 проти 84, мікрохвильові печі – 45 проти 30, відеоплеєри, відеоманітофони, DVD-програвачі, цифрові фотоапарати – 42 проти 25, персональні комп'ютери – 40 проти 17, фотоапарати – 23 проти 17, ноутбуки – 16 проти 6, музичні центри – 15 проти 9, кухонні комбайни – 14 проти 7, кондиціонери – 10 проти 2, відеокамери – 8 проти 2, електропрогравачі та програвачі компакт-дисків – 7 проти 6 відповідно (додаток 2).

Разом з тим у 2012 році майже зрівнялася забезпеченість міських та сільських домогосподарств холодильниками (відповідно 97% та 98%), кольоровими телевізорами (по 96%), манітофонами та манітолами (10% та 9%). Слід відмітити, що забезпеченість такими товарами, як ноутбуки, персональні комп'ютери, супутникові антени, мікрохвильові печі, кухонні комбайни, морозильники та мобільні телефони в сільських домогосподарствах зростає більш швидкими темпами, ніж у міських.

Домогосподарства з дітьми краще забезпечені товарами тривалого користування, ніж домогосподарства без дітей.

Частки домогосподарств, які мають товари тривалого користування, залежно від наявності дітей у їх складі

Серед домогосподарств з дітьми найкраще були забезпечені товарами тривалого користування, що полегшують хатню роботу або сприяють навчанню та вихованню дітей, ті домогосподарства, які мають одну або дві дитини. Багатодітні домогосподарства (з трьома та більше дітьми) продовжували обмежувати свої потреби у придбанні цих товарів. Зокрема, серед 100 домогосподарств з однією або двома дітьми електропилососи мали 86 домогосподарств (серед багатодітних – 75), мікрохвильові печі – 55 (34), відеоплеєри, відеоманітофони, DVD-програвачі, цифрові фотоапарати – 54 (32), персональні комп'ютери – 51 (29), фотоапарати – 31 (22). А забезпеченість домогосподарств з однією або двома дітьми такими сучасними товарами тривалого користування, як посудомийні машини (0,7% домогосподарств) та кондиціонери (10% домогосподарств) була у 7 та 4,3 рази вище, ніж у багатодітних домогосподарствах.

Наявність працюючих осіб у складі домогосподарств сприяла більш високому рівню їх забезпеченості сучасними товарами культурно-побутового призначення порівняно з домогосподарствами, у складі яких працюючих осіб немає. Найбільші розбіжності були відмічені щодо наявності відеокамер, посудомийних машин, персональних комп'ютерів, музичних центрів, відеоплеєрів, відеоманітофонів, DVD-програвачів, цифрових фотоапаратів, ноутбуків, фотоапаратів, автомобілів, кухонних комбайнів, моторолерів, мопедів, скутерів, кондиціонерів, мікрохвильових печей, електропрогравачів та програвачів компакт-дисків. Частки домогосподарств, які мали ці товари, серед домогосподарств, у складі яких є працюючі особи, були в 7,5–3 разів вище, ніж серед домогосподарств, в яких ніхто не працював.

У 2012р. продовжувала зберігатися суттєва диференціація в забезпеченості необхідними товарами домашнього побуту та культурного призначення серед різних за рівнем матеріального добробуту груп домогосподарств.

Частки домогосподарств із групи найменш забезпечених 10% домогосподарств та групи з середньодушовими еквівалентними загальними доходами нижче прожиткового мінімуму, які мали ноутбуки, музичні центри, кухонні комбайни, автомобілі, персональні комп'ютери, мікрохвильові печі, електропрогравачі та програвачі компакт-дисків, морозильники, відеоплеєри, відеомагнітофони, DVD-програвачі, цифрові фотоапарати, фотоапарати, мотоцикли, швейні машини, електропилососи та супутникові антени, були відповідно в 4,7–1,3 раза та в 5–1,2 раза менше, ніж серед найбільш забезпечених 10% домогосподарств (додаток 4). Слід відмітити, що серед найменш забезпечених 10% домогосподарств частки наявних пральних машин, відеоплеєрів, відеомагнітофонів, DVD-програвачів, цифрових фотоапаратів, електропилососів, холодильників, кольорових телевізорів та автомобілів, куплених більше 10 років тому, були в 2,6–1,6 раза вищими порівняно з відповідними показниками забезпеченості товарами тривалого користування серед 10% найбільш забезпечених домогосподарств.

Додатки: на 2 арк.

Голова Служби

О.Г.Осауленко

**Наявність у домогосподарствах окремих
товарів тривалого користування¹**

(у середньому на 100 домогосподарств, шт.)		
	2010р.	2012р.
Холодильники	100	100
Морозильники	10	12
Пральні машини	85	87
Електропилососи	75	77
Електропраски	99	98
Посудомийні машини	0,4	0,5
Електропрогравачі та програвачі компакт-дисків	8	7
Телевізори кольорові	110	115
Відеоплеєри, відеомагнітофони, DVD- програвачі, цифрові фотоапарати	41	43
Відеокамери	5	6
Магнітофони, магнітоли	13	10
Музичні центри	13	13
Фотоапарати	26	21
Персональні комп'ютери	25	33
Мікрохвильові печі	33	41
Кухонні комбайни	10	12
Швейні машини	28	25
Велосипеди	43	46
Моторолери, мопеди, скутери	4	3
Мотоцикли, сноумобілі	2	2
Автомобілі	21	22
Супутникові антени	13	18
Кондиціонери	6	8
Мобільні телефони	167	187
Ноутбуки	6	14

¹ Розрахунки наявності в домогосподарствах товарів тривалого користування, проведені за результатами вибіркового опитування, враховують фактичну наявність цих товарів незалежно від терміну експлуатації, від джерел надходження (куплені, подаровані тощо) та від стану (враховуються як справні, так і тимчасово несправні товари, які знаходяться у поточному ремонті або чекають ремонту).

Частки різних груп домогосподарств, які мають окремі товари тривалого користування

(відсотків)

	2010р.					2012р.				
	усі домогосподарства	у т.ч. проживають		домогосподарства з дітьми	домогосподарства без дітей	усі домогосподарства	у т.ч. проживають		домогосподарства з дітьми	домогосподарства без дітей
		у міських поселеннях	у сільській місцевості				у міських поселеннях	у сільській місцевості		
Кількість домогосподарств (тис.)	17050,3	11788,0	5262,3	6453,2	10597,1	16984,1	11768,0	5216,1	6439,5	10544,6
з них мають (%):										
холодильники	97,0	97,6	95,6	98,7	96,0	97,4	97,4	97,5	98,5	96,8
морозильники	9,6	6,7	16,0	13,3	7,4	11,9	8,0	20,8	16,8	8,9
пральні машини	84,2	87,3	77,4	91,9	79,6	86,5	88,7	81,7	94,3	81,8
електропилососи	74,5	81,8	58,2	85,3	68,0	76,2	82,5	61,9	85,9	70,2
електропраски	94,9	95,6	93,3	96,9	93,7	94,5	95,4	92,4	96,2	93,4
посудомийні машини	0,4	0,5	0,1	0,4	0,4	0,5	0,7	0,0	0,7	0,3
електропрогравачі та програвачі компакт-дисків	7,9	8,7	6,0	11,9	5,4	6,8	7,1	6,1	9,0	5,5
телевізори кольорові	95,0	95,7	93,5	97,0	93,8	95,8	95,8	95,6	97,5	94,7
відеоплеєри, відеомагнітофони, DVD-програвачі, цифрові фотоапарати	35,6	40,9	23,8	51,8	25,8	36,6	41,5	25,3	52,9	26,6
відеокамери	5,1	6,5	1,9	8,8	2,8	6,1	7,9	2,1	10,5	3,4
магнітофони, магнітоли	12,9	12,9	12,8	16,2	10,8	9,5	9,7	9,2	10,8	8,7
музичні центри	12,7	14,3	9,1	18,1	9,4	12,7	14,5	8,6	17,6	9,7
фотоапарати	25,3	27,7	19,8	37,7	17,7	21,2	23,2	16,5	30,9	15,2
персональні комп'ютери	25,2	32,1	9,9	39,1	16,8	32,4	39,5	16,6	50,1	21,6
мікрохвильові печі	32,8	37,7	21,9	47,0	24,2	40,6	45,4	29,8	54,7	32,0
кухонні комбайни	10,1	12,2	5,2	14,5	7,4	11,9	14,1	7,0	16,9	8,8
швейні машини	27,2	28,0	25,3	22,5	30,1	25,0	24,3	26,6	19,8	28,1
велосипеди	35,4	24,9	58,7	45,9	29,0	37,0	26,6	60,6	47,3	30,8
моторолери, мопеди, скутери	3,6	2,4	6,4	5,2	2,6	3,1	2,0	5,5	4,4	2,3
мотоцикли, сноумобілі	2,2	1,2	4,5	2,8	1,8	1,5	0,6	3,5	1,9	1,2
автомобілі	20,6	20,9	20,0	30,1	14,9	21,5	20,4	24,2	29,2	16,9
супутникові антени	12,4	8,9	20,3	17,0	9,6	16,7	11,5	28,6	22,6	13,2
кондиціонери	5,1	6,8	1,5	6,3	4,4	7,7	10,2	2,2	9,3	6,8
мобільні телефони	84,2	88,5	74,5	97,1	76,3	90,8	93,7	84,3	99,2	85,7
ноутбуки	5,5	7,2	1,8	6,8	4,7	13,1	16,1	6,3	18,9	9,6

**Розподіл домогосподарств, які мають товари тривалого користування,
за окремими характеристиками цих товарів¹**

	(відсотків)									
	2010р.					2012р.				
	термін користування домогосподарством			виробництво		термін користування домогосподарством			виробництво	
	менше 5 років	5–10 років	понад 10 років	вітчиз- няний	імпор- тний	менше 5 років	5–10 років	понад 10 років	вітчиз- няний	імпор- тний
Холодильники	27,5	35,3	37,2	32,4	67,6	24,8	41,6	33,6	24,7	75,3
Пральні машини	36,9	34,1	29,0	22,8	77,2	33,7	41,5	24,8	17,7	82,3
Електропилососи	35,6	38,2	26,2	17,2	82,8	29,9	43,3	26,8	13,8	86,2
Телевізори кольорові	34,8	47,0	18,2	10,3	89,7	32,2	46,8	21,0	7,2	92,8
Мікрохвильові печі	66,3	31,5	2,2	0,7	99,3	54,9	41,2	3,9	0,4	99,6
Відеоплеєри, відеомагнітофони, DVD- програвачі, цифрові фотоапарати	65,7	30,9	3,4	0,5	99,5	57,7	37,0	5,3	0,4	99,6
Магнітофони, магнітоли	15,5	37,4	47,1	14,6	85,4	8,7	34,2	57,1	13,6	86,4
Фотоапарати	38,4	39,0	22,6	6,2	93,8	30,9	38,3	30,8	4,0	96,0
Швейні машини	4,4	6,1	89,5	0,2	99,8	4,2	8,3	87,5	–	100,0
Автомобілі	24,9	27,5	47,6	24,1	75,9	19,4	31,0	49,6	22,6	77,4
Мобільні телефони	82,1	17,4	0,5	–	100,0	74,9	23,9	1,2	–	100,0
Персональні комп'ютери	70,4	27,3	2,3	–	100,0	59,5	36,6	3,9	–	100,0

¹ Наведено характеристики товару, яким домогосподарство користується найчастіше або останнього за часом надходження.

**Частки груп домогосподарств з різним рівнем матеріального добробуту,
які мають окремі товари тривалого користування у 2012 році**

(відсотків)

	Усі домогосподарства	Домогосподарства, які за рівнем середньодушових еквівалентних ¹ загальних доходів у місяць входять до складу		
		найменш забезпечені 10% домогосподарств	найбільш забезпечені 10% домогосподарств	групи нижче середньомісячного прожиткового мінімуму (1032,67 грн.)
Частка домогосподарств, які мають				
холодильники	97,4	94,7	96,6	94,4
морозильники	11,9	8,6	16,3	8,2
пральні машини	86,5	80,5	91,1	80,1
електропилососи	76,2	62,4	86,0	61,9
електропраски	94,5	90,3	94,6	90,2
посудомийні машини	0,5	–	2,5	–
електропрогравачі та програвачі компакт-дисків	6,8	6,1	13,9	7,2
телевізори кольорові	95,8	94,1	95,9	94,1
відеоплеєри, відеомагнітофони, DVD-програвачі, цифрові фотоапарати	36,6	28,6	52,8	29,6
відеокамери	6,1	2,6	18,1	2,7
магнітофони, магнітоли	9,5	8,9	10,9	9,9
музичні центри	12,7	5,3	22,9	5,3
фотоапарати	21,2	17,5	29,6	17,5
персональні комп'ютери	32,4	20,5	49,5	21,0
мікрохвильові печі	40,6	27,2	63,6	26,2
кухонні комбайни	11,9	6,1	24,7	5,2
швейні машини	25,0	17,0	27,2	17,1
велосипеди	37,0	41,5	29,5	41,5
моторолери, мопеди, скутери	3,1	3,2	4,5	3,0
мотоцикли, сноумобілі	1,5	1,0	1,7	1,1
автомобілі	21,5	12,2	39,9	12,1
супутникові антени	16,7	15,9	19,9	16,1
кондиціонери	7,7	1,6	23,9	1,3
мобільні телефони	90,8	88,4	98,8	89,6
ноутбуки	13,1	6,8	31,7	6,4

¹ Починаючи з 2011р. при розрахунках середньодушових показників доходів і витрат, а також показників диференціації населення та домогосподарств за рівнем матеріального добробуту відповідно до сучасної міжнародної практики впроваджено використання шкали еквівалентності. Зазначена шкала є системою коефіцієнтів, яка відображає зменшення мінімально необхідних потреб на одного члена домогосподарства при збільшенні розміру домогосподарства та зміні його складу. В Україні застосовується шкала, за якою першому члену домогосподарства присвоюється коефіцієнт 1, а всім іншим – 0,7.